Lietas arhīva Nr. C-2187-21/15
ECLI:LV:RIRT:2021:0917.C33553520.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2021.gada 17.septembrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Lipska rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu /pers. A/ prasībā pret SIA "/SIA nosaukums/" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ 2020.gada 5.novembrī cēlusi Rīgas rajona tiesā prasību pret SIA "/SIA nosaukums/" par naudas piedziņu, kas izriet no SIA "/SIA nosaukums A/" un SIA "/SIA nosaukums/" 2018.gada 1.jūlija vienošanās par ūdens pārdošanu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1720., 1722., 1756., 1759., 1765.pantu, Civilprocesa likuma 77.pantu, prasītāja lūgusi tiesu aizstāt SIA "/SIA nosaukums A/ ar prasījuma tiesību pārņēmēju /pers. A/, piedzīt no atbildētājas parādu 1121,54 *euro* (parāds 01.05.2020.-21.10.2020. – 1091,50 *euro*; līgumsods uz 22.10.2020. 30,04 *euro*), tiesāšanās izdevumus un noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā.

Prasībā norādīts, ka ar 2018.gada 1.jūlija vienošanos starp SIA "/SIA nosaukums A/" kā pārdevēju un SIA "/SIA nosaukums/" kā pircēju puses vienojušās, ka pārdevējs pārdod pircējam ūdeni saskaņā ar verificētā ūdens skaitītāja rādījumu, kurš tiek nolasīts tekošā mēneša pēdējā dienā un reģistrēts speciālā žurnālā. Savukārt, pamatojoties uz paziņoto ūdens skaitītāja rādījumu, pārdevējs līdz nākamā mēneša 5.datumam izsūta pircējam rēķinu apmaksai.

Pircējs trīs mēnešus pēc kārtas nav pildījis savas saistības un vienošanās noteiktajā kārtībā nav paziņojis pārdevējam ūdens skaitītāja rādījumus (par 2020.gada maiju, jūniju un jūliju).

Ar 2020.gada 5.augusta brīdinājumu pircējs aicināts paziņot aktuālo ūdens skaitītāja rādījumu. Nesaņemot paziņojumu par aktuālo ūdens skaitītāja rādījumu, pārdevējs nosūtījis pircējam rēķinus, aprēķinot patērētā ūdens daudzumu kā vidējo rādījumu par pēdējiem trim mēnešiem.

Apsekojot 2020.gada 18.septembrī dziļurbumu, ar apsekošanas aktu fiksēts aktuālais ūdens skaitītāja rādījums, veikts pārrēķins un izrakstīts rēķins Nr. /rēķina numurs/par kopējo summu 1001,22 *euro*. Pircējs apmaksu nav veicis.

Dziļurbuma nodošanas brīdī apsekots nekustamais īpašums un 2020.gada 21.oktobra pieņemšanas-nodošanas aktā nofiksēts aktuālais ūdens skaitītāja rādījums un sastādīts gala rēķins Nr. /rēķina numurs/par kopējo summu 1121,54 *euro*.

Ar 2020.gada 23.septembra cesijas līgumu SIA "/SIA nosaukums A/" savas prasījuma tiesības pret SIA "/SIA nosaukums/" nodevusi /pers. A/.

Paskaidrojumā par prasību atbildētāja norādījusi, ka prasību neatzīst.

Starp atbildētāju un SIA "/SIA nosaukums A/" kā nekustamā īpašuma /adrese A/, kura sastāvā ietilpst ūdens dziļurbums, īpašnieku, pamatojoties uz SIA "/SIA nosaukums A/" piedāvājumu, 2018.gada 1.jūlijā noslēgta vienošanās par ūdens pārdošanu.

Kopš 2020.gada 29.aprīļa par nekustamā īpašuma /adrese B/ īpašnieku kļuvis UAB "/SIA nosaukums B/".

Ņemot vērā nekustamā īpašuma, tai skaitā dziļurbuma, īpašnieka maiņu, atbildētāja 2020.gada 2.jūnijā noslēgusi lietošanas līgumu ar UAB "/SIA nosaukums B/". Saskaņā ar lietošanas līgumu UAB "/SIA nosaukums B/" nodevusi dziļurbuma lietošanas tiesības atbildētājai.

Ņemot vērā, ka SIA "/SIA nosaukums A/" pārstājusi būt par nekustamā īpašuma īpašnieku, spēku zaudējusi arī vienošanās un noslēgts lietošanas līgums, līdz ar to SIA "/SIA nosaukums A/" prasības norēķināties par ūdeni nav pamatotas.

Atbildētāja 2020.gada 5.augustā saņēmusi SIA "/SIA nosaukums A/" brīdinājumu. Uz minēto brīdinājumu atbildētāja lūgusi SIA "/SIA nosaukums A/" atsūtīt dokumentus, kas apliecina SIA "/SIA nosaukums A/" īpašuma tiesības uz dziļurbumu. Atsaucoties uz lūgumu, SIA /SIA nosaukums A/" pārstāvis atsūtījis 2018.gada 23.februāra izdruku no Kadastra informācijas par būves reģistrāciju/aktualizāciju un tās vērtību. No izdrukas izriet, ka SIA "/SIA nosaukums A/" ir lietošanas tiesības uz ūdensvadu tīkliem, bet dziļurbums nav minēts. Pēc minētās informācijas saņemšanas atbildētāja atkārtoti lūgusi atsūtīt apliecinājumu par īpašuma tiesībām uz dziļurbumu. Uz lūgumu atbilde nav saņemta. Ar 2020.gada 7.augusta vēstuli atbildētāja atkārtoti informējusi SIA "/SIA nosaukums A/", ka vienošanās ir zaudējusi spēku.

Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus par dziļurbuma piederību SIA "/SIA nosaukums A/".

Atbildētāja nav arī saņēmusi tiesā iesniegtos rēķinus. Atbildētāja saņēmusi rēķinus, kurus izrakstījis /pers. C/. Prasības pieteikumam nav pievienoti parāda un līgumsoda aprēķini.

Atsauksmē par paskaidrojumu prasītāja norādījusi, ka SIA "/SIA nosaukums A/" zaudējusi īpašuma tiesības uz zemes gabalu /adrese B/ (īpašums pārdots zvērināta tiesu izpildītāja rīkotā izsolē), taču izsolāmā nekustamā īpašuma sastāvā nav iekļauts dziļurbums. Valsts zemes dienesta izziņā norādīts, ka dziļurbuma lietotājs joprojām ir SIA "/SIA nosaukums A/".

Tā kā puses nav lūgušas lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}pantu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma, un, ievērojot SIA "/SIA nosaukums B/" tiesā saņemto sprieduma sastādīšanas lūgumu, lietā tiek sastādīts spriedums atbilstoši šā likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam.

Tiesa konstatē, ka starp SIA "/SIA nosaukums A/" un SIA "/SIA nosaukums/" 2018.gada 1.jūlijā noslēgta vienošanās, saskaņā ar kuru SIA "/SIA nosaukums A/" pārdod SIA "/SIA nosaukums/" ūdeni, savukārt SIA "/SIA nosaukums/" apmaksā SIA "/SIA nosaukums A/" izrakstītos rēķinus par ūdens patēriņu.

Civillikuma 1588.pants noteic, ka viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras puses piekrišanas pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda.

"Tāpēc šādos gadījumos jautājumi ir jārisina ar abu pušu piekrišanu. Ja to neizdodas panākt, jautājumu var izšķirt tiesa, taču arī tai ir jāievēro šajā pantā noteiktais" (sk. *Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.–2400.p.). Autoru kolektīvs K. Torgāna vispārīgā*

zinātniskā reakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 1998, 118.lpp.).

Civillikuma 1589.pants noteic trīs izņēmumus, kad, neprasot otras puses piekrišanu, ir pieļaujama vienpusēja atkāpšanās no līguma:

1) kad atkāpšanās ir pamatota ar paša līguma raksturu;

2) kad to zināmos apstākļos atļauj likums;

3) kad atkāpšanās tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Civillikuma 1589.pantā minētajos gadījumos, lai izbeigtu līgumiskās attiecības, pusei ir tiesības nevērsties tiesā un neprasīt līguma atcelšanu, bet gan atkāpties no līguma, paziņojot par to otrai pusei, un tikai tad, ja starp pusēm pastāv strīds par vienpusējas atkāpšanās tiesisko pamatu vai strīds par saistību izpildi, kas iestājas līguma izbeigšanas gadījumā (restitūcijas saistība), līgumslēdzējam, kura tiesības tiek aizskartas, jāvēršas tiesā, kas izšķir strīdu pēc būtības.

Tiesa atbildētājas vienpusējo atkāpšanos no vienošanās nevar atzīt par pamatotu. Civillikuma 1589.pantā noteiktos izņēmumus, kad, neprasot otras puses piekrišanu, ir pieļaujama vienpusēja atkāpšanās no līguma, tiesa nav konstatējusi.

Atbildētāja savus iebildumus par prasību un vienošanās izpildi saistījusi ar to, ka SIA "/SIA nosaukums A/" ir zaudējusi savas īpašuma tiesības uz zemi, uz kuras atrodas dziļurbums, un līdz ar to atbildētājas ieskatā vairs nevar būt spēkā SIA "/SIA nosaukums A/" lietošanas tiesības uz dziļurbumu un vienošanās ir izbeigta, zudis pirkuma-pārdevuma objekts.

No zemesgrāmatā esošās informācijas redzams, ka SIA "/SIA nosaukums A/" īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu/īpašuma adrese/izbeigušās (īpašnieks /SIA nosaukums B/, UAB), taču neizriet, ka atsavinātā nekustamā īpašuma sastāvā ietilpst arī dziļurbums, par kuru noslēgta vienošanās. No prasītājas lietā iesniegtās atskaites par nekustamā īpašuma piespiedu pārdošanas vērtību (lietas 76.-124.lapa) redzams, ka izsolē pārdodamā nekustamā īpašuma sastāvā neietilpst dziļurbums. Tāpat no Valsts zemes dienesta 2020.gada 21.augusta atbildes (lietas 75.lapa) redzams, ka ūdens dziļurbums ar ūdens caurules izvadu nepieder zemes īpašniekam un kā lietotājs 2018.gada 23.februārī reģistrēts SIA "/SIA nosaukums A/".

Atbildētājam arī ir jāpierāda savu iebildumu pamatotība (Civilprocesa likuma 93.pana pirmā daļa), taču atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus, ka lietošanas/īpašuma tiesības uz ūdens dziļurbumu pieder jaunajam zemes īpašniekam /SIA nosaukums B/, UAB. Lietā nav pierādījumu par īpašuma tiesību (vai citu tiesību) piederību /SIA nosaukums B/, UAB. Tā kā neviens nevar nodot citam vairāk tiesību, kā pieder viņam pašam (sk., piemēram, Civillikuma 988.pantu), lietošanas kārtības līgums pats par sevi nenorāda, ka ar dziļurbumu var rīkoties tikai /SIA nosaukums B/, UAB.

Vienošanās nosacījumi arī neparedz, ka vienošanās ir saistīta ar SIA "/SIA nosaukums A/" īpašuma tiesībām uz zemi.

Ūdens dziļurbuma lietošanas vai īpašuma tiesību piederības apstākļi nav celtās prasības priekšmets. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 192.panta nosacījumiem tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas. Oficiālā uzskaites sistēmā (Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēma) kā ūdens dziļurbuma lietotājs pakalpojumu sniegšanas laikā ir SIA "/SIA nosaukums A/" un šajā ziņā par tiesību publicitātes līdzekli kalpo Kadastra informācijas sistēma.

Arī noslēdzot vienošanos par ūdens pirkšanu, SIA "/SIA nosaukums A/" ir bijusi ūdens dziļurbuma lietotājs, kas nav bijis šķērslis, lai atbildētāja noslēgtu vienošanos ar lietotāju.

Atbilstoši Civillikuma 1587.pantam tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Tā kā vienošanās aktam, kas noslēgts starp pusēm ir tiesiska nozīme un tas rada saistību, kas jāpilda atbilstoši Civillikuma 1587.pantam, tiesa atzīst prasību par parāda piedziņu par pamatotu un apmierināmu.

Parāda apmērs un tas, ka atbildētāja saņēmusi pakalpojumus (ūdeni), lietā nav apstrīdēts. Dziļurbuma nodošanas brīdī /pers. A/ ir apsekots nekustamais īpašums un 2020.gada 21.oktobra pieņemšanas-nodošanas aktā fiksēts ūdens skaitītāja rādījums un izrakstīts rēķins Nr. /rēķina numurs/par kopējo summu 1121,54 euro (parāds un soda procenti).

Lietā nav strīda, ka šis rēķins nav samaksāts.

Atbildētājas iebildumi par rēķiniem tiesas ieskatā nav pamatoti. Tas, ka atbildētājai rēķinus izsniedzis sabiedrības pārstāvis, nevar atbrīvot no pienākuma izpildes.

Savukārt parāda un līgumsoda aprēķini izriet no lietā iesniegtajiem rēķiniem.

Saskaņā ar vienošanās noteikumiem par savlaicīgi neapmaksātu rēķinu kā soda nauda tiek ieturēti 0,15% dienā.

Ņemot vērā, ka atbildētāja pieļāvusi saistību izpildes nokavējumu, tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības uz līgumsoda piedziņu saskaņā ar pašas atbildētājas uzņemtām saistībām un Civillikuma 1716., 1720.pantā ietverto regulējumu par kreditora tiesībām prasīt līgumsoda samaksu nokavējuma gadījumā.

Saskaņā ar 2020.gada 23.septembra cesijas līgumu Nr. 2020/01, kas noslēgts starp SIA "/SIA nosaukums A/" kā cedentu un /pers. A/ kā cesionāru, SIA "/SIA nosaukums A/" nodevusi /pers. A/ savas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no 2018.gada 1.jūlija vienošanās par kopējo summu 1121,54 *euro* (saskaņā ar 2020.gada 22.oktobra pielikumu pie cesijas līguma).

Pamatojoties uz Civillikuma 1793.panta 3.punktu, 1798.pantu un 1801.pantu, tiesa secina, ka prasītāja ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no vienošanās saskaņā ar cesijas līgumu.

Apkopojot minēto, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1588., 1589., 1590., 1652., 1716., 1717., 1720., 1793., 1801., 1805., 1806., 1838.pantu.

Prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu, Civillikuma 1759.panta 1.punktu, 1763., 1765.pantu.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājas samaksāto tiesas izdevumu – valsts nodeva 168,23 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro* – piedziņa no atbildētājas pamatota ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu tiesa nosaka atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 250.^{25} un 250.^{27}pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no SIA "/SIA nosaukums/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, parādu 1091,50 *euro*, līgumsodu 30,04 *euro* un tiesas izdevumus 171,43 *euro*, kopā 1292,97 *euro* (viens tūkstotis divi simti deviņdesmit divi *euro* un 97 centi).

Noteikt, ka /pers. A/ ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos sešus procentus gadā, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Samaksa veicama uz prasībā norādīto /pers. A/ kontu Nr. /konta numurs/, AS "Swedbank".

Sprieduma labprātīgai izpildei SIA "/SIA nosaukums/" noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas spriedumu lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no šā likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Sprieduma noraksts pieejams tiesas kancelejā 2021.gada 15.oktobrī. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.

Tiesnese I.Lipska